

ממתי כדאי לחסוך כסף לקראת התונת הבת - התשובה המפתיעה של רבי משה שפירא זצ"ל

מתוך הגליון

מישהו אחר שיראה אותו. במקום שאין איש - השתדל להיות.

אחת הנקודות המפליאות במעשה פנחס היא זו: הוא ראה מעשה, נזכר הלכה, ועל אף שאחרים שעמדו שם לא עשו את מה שהוא עשה, הוא קם ועשה

עומד לו יהודי, אב לילדים רכים בשנים, ולבו דואג כבר היום, מה יהיה בעוד 17 שנה, איך אחתן אותו בכבוד?

מעשה - ובכך הציל את ישראל מאסון. הוא לא פטר עצמו בתירוצים הכמעט מתבקשים: וכי איזה פנים יהיה לזה שאקפוץ בראש וכו'. הוא ראה מולו רק

המשך בעמוד הבא

וחסד מתגלגל - מחולל עוד ועוד אדוות של חסד בעקיפין.

עומד לו יהודי, אב לילדים רכים בשנים, ולבו דואג כבר היום, מה יהיה בעוד 17 שנה, איך אחתן אותו בכבוד. הוא פונה לגמ"ח המרכזי ועושה עבורם 'יחידות'...

קשה להמעיט בערך מעשה החסד הזה. מדובר בוודאי באחד ממעשי הצדקה בעלי ההיקף הגדולים ביותר. ראשית, זהו חסד עצום עם ילדיו, עם בני משפחתו הקודמים במצוות החסד לשאר העניים (כמובא באהבת חסד ח"א פ"ו), שיוכלו בבוא עת זודים להתחתן בכבוד, שיוכלו לרכוש דירה ראויה ולהקים בית בישראל ללא טרדת המגורים הטורדת רבים רבים בדורנו.

אך מעבר לכך, בינתיים, בחלל הזמן שבין לבין, הצדקה שלו פועלת חסדים במעגלים נרחבים ביותר, כאשר הכסף של התרומות החודשיות משמש להלוואות לאחרים הצריכים זאת כבר היום, לרכישת דירה למגוריהם, להכנסת כלה פשוטו כמשמעו.

זוהי דוגמה מפוארת לעשיית חסד בהצנע, מתוך ראיית הזולת כשאינ

דבר המערכת

במקום שאין איש...

מעניין תמיד לראות איך מה שאמרו חז"ל 'מצווה גוררת מצווה' - מקבל ביטוי מדויק בחיי המעשה. דווקא אנשים שעוסקים כל היום בלימוד תורה - שואפים ורוצים ללמוד עוד ועוד, ודווקא אנשי חסד שמקדישים חלק נכבד מסדר יומם לעשיית חסד עם זולתם - יוסיפו ויהיו לכתובת בכל פעם שצריך מתנדב למעשה חסד. כך ממש בכל דבר ועניין.

למרות שזה קצת הפוך מההיגיון הפשוט, לפיו היה מתבקש, שזה שלא לומד כל היום - הוא זה שצריך לחפש 'לפצות' את עצמו בסדר לימוד בונוס, וזה שטרוד כל היום ואין לו פנאי לעסוק בחסדים - יעוט על כל הזדמנות לעשות חסד כמוצא שלל רב וכן הלאה.

הגמ"ח המרכזי, שהורתו ולידתו הייתה על בסיס הרצון להועיל לזולת, ולאפשר פתרון מערכתי רחב לבעיה ענקית המאחדת את כלל הציבור על ידי מערך מסועף של עזרה הדדית

תגובות והערות על המדורים השונים יתקבלו בברכה בדוא"ל: Alon@hagmach.org.il | או 6428158@gmail.com

מכתבים מובחרים יפורסמו בל"ג (ניתן בעילום שם)

פניות לגמ"ח המרכזי בדוא"ל: office@hagmach.org.il או בפקס: 02-6428158

יו"ל ע"י הגמ"ח המרכזי | עורך: הרב יעקב גולדשמידט | כותבים ומשתתפים: הרה"ג ר' יצחק אייזיק וינברג, הרב צבי רבינסקי, הרב ישראל גוטמן, הרב פנחס אריה רוזנטל, הרב יעקב סירוטה, הרה"ג ר' אשר וסרמן, הרב יהונתן שורק

עיצוב גרפי: סטודיו ספציפ 0548-540-650 | winterntz@gmail.com | לפניות לועדה הרוחנית: הרה"ג ר' חיים כהנא 5610681@gmail.com

איש את רעהו

מכתבים למערכת

תגובה ליוזמת "שמעון" שיתנו חצי חצי

שלוי רב

הכותב הנכבד שביקש לייצר מאגר של משפחות הנותנות חצי חצי, עמד על נקודה נכונה מאוד, שהיא ממש קריטית, וחשוב לחדד אותה.

אנשים דורשים סכומים כה גבוהים, כי הם לא חשים באותו זמן את המצוקה והקושי של הצד השני. אנחנו מבינים היטב את הקשיים שלנו עצמנו, אך בנוגע לאחרים יש לנו איזו אשליה נאיבית שהם בטח יסתדרו...

אם הנוהג יהפוך להיות שנותנים חצי חצי, אוטומטית כל צד ידרוש פחות אפילו אם הוא עצמו מסוגל ליותר ותהיה הרבה יותר הבנה והתחשבות בקושי הכלכלי. ניתן להיווכח בזאת, בקהילות חסידיות רבות, אשר הנוהג בהן הוא לתת חצי חצי, והסכומים המדוברים הם נמוכים להפליא.

אני כותב זאת כאבא לארבע עשר ילדים כ"י שחציים בנים וחציים בנות, ועומד לקראת עונת שידוכי הבכורה. הדבר הטוב ביותר שאוכל לאחל לעצמי, זה שלם חצי חצי על כולם, כך שהסכומים עליהם אצטרך להתחייב, יהיו מאוזנים ולא דמיוניים.

בתקוה שהדברים יחלחלו בציבור, ויכו גלים, עד שנראה את המהפיכה המיוחלת.

א.פ. מודיעין עלית

התפלאתי לקרוא את המכתב של שמעון שרוצה 'להתחיל' להרגיל את הציבור שיתנו המחוטנים 'חצי חצי' ולא כ"י מאמין שזה שייך, אז רציתי לעדכנו שיש כבר המון קהילות אצל החסידים שנותנים 2 הצדדים 'חצי חצי' ואצלם כמעט אין בכלל אופציה אחרת.

ובאמת חבל שזה לא אצל כולם. ברגע שככה נהוג יותר קל לסגור שידוכים מכיון שאין דרישות מדי גדולות לצד השני, כיון שכמה שהוא דורש מהשני, גם הוא צריך לשלם. ולכן הנושא הכספי בקהילות אלו כמעט אינו נושא בשידוכים ויש את הסטנדרט שכמעט כולם נותנים.

א.נ. יצחק

בענין ההשתדלות לנישואי הילדים זמן רב קודם הגיעם לפרקם.

ראשית יישר כח על המאמרים החשובים ועל כל פעלכם למען בני התורה. ברצוני לשתף את הקוראים ממה שמעתי בענין וכמובן לא בכדי להכריע אלא להביא עוד סברא של גברא רבה.

לפני כעשרים וחמש שנים למדתי בכולל בבית וגן, והחברותא שלי חזר מבית החולים מלידת בתו הראשונה ובאוטובוס ישב הגאון רבי משה שפירא זצ"ל. האברך סיפר שנולדה לו בת ראשונה ושאל אותו האם יש ענין להתחיל לחסוך כסף כבר מעכשיו.

ענה לו הגר"מ, שלא מצינו חובת השתדלות לפרנסה ליותר מ"יב חודש קדימה. אמנם, הוסיף הגר"מ, מסתמא אתה רוצה לחסוך כדי להשיא אותה לתלמיד חכם - א"כ יתכן שזה בגדר השתדלות לרוחניות שבזה אין גבול לחובת ההשתדלות.

והדברים מהווים דחיפה אדירה לכל מי שענינו בראשו ושוקל אם נצרך כבר מגיל צעיר להיערך לחתונות ילדיו ולעשות להם יחידות בגמ"ח המרכזי.

בברכה לדורשי ה' שלא יחסרו כל טוב.

א. לנג

למכתבים ותגובות לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il

דבר המערכת המשך מעמוד 1

את המעשה, וידע מה עליו מוטל לעשות, בלי שום קשר לשום דבר.

כך יש המבארים את הפסוק כאשר קיבל את שכרו - ברית שלום, "תחת אשר קינא לאלוקיו", כשלכאורה, הרי המילים הללו נאמרו על ידי השם עצמו, ואם כך מה פשר המילה 'אלוקיו', היה צריך להיות כתוב - "לי" או "לשמי". אלא מאי, באותה שעה, פנחס דימה את עצמו כיחידי בעולם עם בוראו ותו לא מידי. בלי שום חשבונות. בלי שום שיקולים. בלי שום אנשים אחרים. הוא ראה באלוקים - את האלוקים שלו הפרטי, כאילו רק הוא בעולם. "אלוקיו". ולאיש כזה - מגיע ברית שלום.

הלימוד הוא נורא: לא תמיד נכון להביט על הסובבים ולהתיישר לפי ה'נוהל' והנוהג, אלא אדרבא יש לראות במבט רוחבי מה נכון לעשות לפי התורה, ולפעול.

לענייננו, במידת החסד, יש להתנהלות זו מקום רב; לראות את מה שיש לעשות, לפעול במקום שאין אנשים, ולעשות טוב אפילו, ואולי בעיקר, במקום בו העזרה הזו לא תגיע משום מקום אחר.

בימים אלו, תחילת ימי בין המיצרים, זהו הזמן הראוי להתחזק בין השאר, גם ברובד זה של בין אדם לחבירו, לראות ולהועיל לאולת במיוחד כשאין מישהו אחר שיעשה זאת. זה בוודאי יהיה תיקון גדול לשנאת החינם שהביאה עלינו את חורבן ירושלים לפני קרוב לאלפיים שנים.

”

לפי מה שחסר העני אתה מצווה ליתן לו, אם אין לו כסות - מכסים אותו, אם אין לו כלי בית - קונין לו, אם אין לו אשה - משיאין אותו

(רמב"ם מתנות עניים פ"ז ה"ג)

”

תשועה ברוב יועץ

ולשדך הבנות

בסכומים שהם מעל ומעבר ליכולת, ודאי יש לומר שזה הוללות ולא מדת הבטחון.

וכבר הבאתם את דברי גדולי ישראל הזועקים על המצב ומפצירים בציבור שלא לבקש יותר ממה שמתחייבים. ולמי כתבו זאת גדולי ישראל, שכל דאגתם למען אותם אברכים ובני העליה העידית שבעידית? - ודאי לאותם אברכים יקרים, להם הם כותבים שלא לבקש יותר ממה שמתחייבים.

ואם כבר דנים מה רוצה הקב"ה מאתנו במצב זה, הנה יש להתעורר על דבר אחר חשוב עד למאד. הנה כבר ידוע כמה כאב ובכה מרן בעל האבי עזרי זצ"ל, על המצב הנורא שמליון מילדי ישראל אינם יודעים מה זה קריאת שמע. והנה יש להקב"ה מליוני ילדים כאן ברחבי ארץ ישראל, אשר אינם יודעים בין ימינם לשמאלם, ובוודאי הקב"ה שמח, כשיש מי שמקרב את העם שבשדות לאביהם שבשמים.

ובאמת שיש אברכים יקרים, אשר למדו וקנו דעת ויראה, ויצאו לגור בערי השדה, וממשיכים שם בעבודת השם ולימוד התורה ברוגע ובשמחה, כאשר בעצם מעשיהם והתנהגותם, מקדשים בעקיפין שם שמים רבים, כאשר אחינו התועים רואים צורת בן תורה והתנהגותו ומתקרבים גם הם לתורה ולמצוות.

ומי יתן ונזכה לראות בקרוב ממש ו"ומלאה את הארץ דעה את ד' וגו'" בביאת משיח צדקינו ובבנין בית הבחירה. אמן.

החותם בכל הכבוד הראוי ישעיהו פישר

לתגובות למדור לחצו כאן

ואני כואב ותמה על דברי הכותב הנכבד, אשר את המצוקה הגדולה הזאת של אותם האברכים היקרים הוא מגדיר כטעות, והדבר פשוט שזה אינו נכון, וכמו שלא נאמר לעני (ועיקר אסיפת הכסף בבתי כנסיות הוא למען הכנסת כלה כידוע) הבא לבקש מעות לצדקה, מה לך? תתחזק במדת הבטחון! אלא הוי ודאי חיוב גמורתת לו. כך ואלףמונים יותר, יש להתייחס לאותם אברכים הכורעים תחת הנטל ומשוועים לעזרה, לדאוג לפתרון הבעיה מהשורש (כפי שעוסק בזה הגמ"ח המרכזי), ואבוי להגדיר אותם כמתבכיינים וכדומה.

ולדברי הכותב הנכבד הנ"ל יש לתמוה, היכן נעלמת מדת הבטחון כשהדברים מגיעים לבחור עצמו - שאז הוא יודע לבקש, ולא מהקב"ה הכל יכול, אלא מבשר ודם, חותנו לעתיד, שישלם טבין ותקילין. שש מאות אלף ויותר. היכן נעלמה מדת הבטחון, מדוע תבקש מבשר ודם ולא תתחזק במדת הבטחון.

ואיני יודע אם מי שהתחייב סכומים מוגזמים כאלה ואח"כ רץ מגמ"ח לגמ"ח להשיג הלוואות (ואלה הם רבבות המקרים, שאנשים שהשיאו ילדיהם מסתובבים כל אחד עם חובות עצומים. ורק בודדים יש שראו נסים גלויים ואין להם חובות מכך), אם זה מדת הבטחון, או ח"ו הוללות ולוה רשע ולא ישלם.

אמנם מצאנו בריש פ"ב דביצה אופנים שאומר הקב"ה לו עלי ואני פורע, וגם שם יש אחרונים דס"ל לדאם אינו יודע מהיכן יפרע, שיעשה שבתו חול. אבל היכן מצאנו שיש מצוה לדור דוקא ליד הסינר של אמא, לגור בבני ברק וכדומה, ולהתחייב

לכבוד מנהלי הבטאון החשוב עמוד החסד שליט"א

שלום וברכה וכטו"ס.

קודם כל יישר כוחכם על שפרסמתם את דברי על המצוקה הנוראה של ההורי הנתבעים להתחייב הרבה מעבר ליכולתם, ומשום כך יושבות הבנות ומחכות לישועה. ד' ירחם.

והנני להקדים שכבר ברוך השם זכיתי להשיא את כל צאצאי שיחיו, את הבנים עם בנות ת"ח (שזה היה התנאי קודם למעשה, ולא "כמה הם נותנים") ואת הבנות לבעלים בני עליה. וגם זכיתי שחלק מנכדתי שיחיו כבר זכו להנשא לבעלים בני עליה. והנני מהלל ומשבח לבורא עולם על כל החסדים שעשה עמדי.

את ההתעוררות לכתוב על הנושא המדובר קבלתי לאחר שאשתי הרבנית תחי' עוסקת בשידוכים, ולדאבונו השאלה הראשונה היא "כמה הם נותנים", ויש מקרים לעשרות שבו השידוך יורד מיד, כשהסכום אינו מספיק גבוה! ודבר זה הוא ברור נגד הדין וההלכה.

לא מזמן התפרסם מעל גבי הבטאון מכתב בעילום שם, ובו נכתב שדווקא ציבור בני העליה, עידית שבעידית, זה שאין הפרוטה מצויה בכיסו, דווקא הוא צריך לדעת שהמציאות הזו שקשה עד למאד לעמוד בנטל התשלומים ברכישת הדירות לזוגות הנישואים, היא הכל מאת הרבש"ע, כדי שנראה איך הוא הקב"ה נושא אותנו על כפיים, בלי שום הגיון כלכלי, ולאזכות אותנו בעונג המופלא לראות בישועת ה' כל חודש וחודש, לחזות בנפלאות ובניסים שעזרו להם לחתן את ילדיהם, ולהתחזק באמונה ובטחון. וחבל להפסיד את כל זה ב'התבכיינות' והתעסקות על המצב השחור משחור.

Alon@hagmach.org.il / או בדוא"ל: 6428158@gmail.com